

د. قمر وزیر

سازمان امور پزشکی
وزارت بهداشت و درمان

۵/۶/۸۲

آیین نامه تاسیس و اداره مراکز خیریه حوزه سلامت

در اجرای تبصره ۲ ماده ۱ و ماده ۲۴ قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و دارویی و مواد خوردنی و آشامیدنی مصوب ۱۳۳۴ و اصلاحات سال ۱۳۶۷ و بندهای ۱۲، ۱۳، ۱۵، ۱۶ ماده ۱ قانون تشکیلات و وظایف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مصوب سال ۱۳۶۷ و ماده ۹ آیین نامه اجرایی ماده ۸ قانون تشکیل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و به منظور هماهنگی و نظارت بر امور واحدهای بهداشتی درمانی خیریه و نیز ساماندهی، توسعه و تقویت آن ها، تسهیل و تسریع در جریان امور، مقابله با بوروکراسی و تشریفات زاید اداری، جلب مشارکت مردمی، استفاده از کمک های افراد خیر و نیز تقلیل هزینه ها و گسترش فرهنگ خیریه، ضوابط تاسیس و نحوه اداره مراکز خیریه حوزه سلامت، بر اساس این آیین نامه تصویب می گردد:

ماده ۱- تعاریف:

- ۱-۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مطروحه به کار می روند:
 - ◀ وزارت: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
 - ◀ معاونت درمان: معاونت درمان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
 - ◀ معاونت اجتماعی: معاونت اجتماعی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
 - ◀ دانشگاه/دانشکده: دانشگاه ها/دانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
 - ◀ معاونت درمان دانشگاه/دانشکده: معاونت درمان دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی

درمانی

د ق ر و ز ر

◀ حوزه مشارکت اجتماعی : حوزه مشارکت های اجتماعی دانشگاهها/دانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی

◀ کمیسیون قانونی : کمیسیون تشخیص امور پزشکی موضوع ماده ۲۰ قانون مربوط به مقررات امور پزشکی دارویی و مواد خوردنی و آشامیدنی مصوب سال ۱۳۳۴ و اصلاحات بعدی
◀ مرکز : مراکز خیریه حوزه سلامت.

۱-۲- مرکز خیریه حوزه سلامت ، مرکزی است که به صورت عام المنفعه، غیر انتفاعی، هیئت امنایی (دارای شخصیت حقوقی با اعضاء واجد شرایط و صلاحیت) و با مشارکتهای مردمی مطابق این آیین نامه و شرایط هریک از آیین نامه های موسسات پزشکی و پیراپزشکی ابلاغی وزارت، با رعایت ضوابط قانونی و پس از اخذ پروانه های بهره برداری (تاسیس) و مسئول فنی از وزارت ایجاد و اداره می گردد.

فاده ۲- شرایط و فرایند صدور موافقت اصولی و پروانه بهره برداری (تاسیس) بشرح ذیل می باشد:

۱-۲- ارائه درخواست تاسیس مرکز و مدارک مورد نیاز توسط اشخاص حقیقی و حقوقی واجد شرایط و صلاحیت به معاونت درمان / معاونت درمان دانشگاه/دانشکده ذیربط از طریق سامانه الکترونیکی صدور پروانه ها برابر ضوابط مربوطه.

تجربه ۱ : حداقل یک نفر از اعضاء هیئت امناء / هیئت مدیره (مؤسس حقوقی) مراکز خیریه حوزه سلامت به لحاظ مدرک تحصیلی باید پزشک یا پیراپزشک متناسب با حیطه فعالیت خیریه مذکور، مطابق ضوابط و مقررات جاری وزارت باشد.

تجربه ۲ : عضویت افراد به عنوان هیئت مدیره / هیئت امناء (مؤسس) در بیش از یک مؤسسه خیریه سلامت بلامانع است.

۲-۲- بررسی اولیه و اخذ تائیدیه های لازم به لحاظ وجود ظرفیت های لازم در چارچوب نظام سطح بندی خدمات سلامت.

تجربه ۱ : شخصیت حقوقی مرکز باید طبق ضوابط قانونی، مقررات جاری وزارت و شرایط این آیین نامه توسط مراجع ذیربط به ثبت رسیده و در اساسنامه آن، فعالیت حوزه سلامت و اجازه ارائه خدمات بهداشتی، درمانی حتماً ذکر گردد.

۲-۳- ارسال مدارک متقاضیان به معاونت اجتماعی / حوزه مشارکت های اجتماعی جهت بررسی از نظر ماهیت خیریه مؤسسه و اعلام به کمیسیون قانونی.

د ق ر و ز ی ر

۴-۲- تشکیل کمیسیون قانونی، صدور رای و اعطای موافقت اصولی برای تاسیس موسسه.
۵-۲- صدور پروانه بهره برداری (تاسیس) و مسئولین فنی پس از تاسیس، تجهیز، معرفی مسئولین فنی، کارکنان فنی و اداری تأییدیه های معاونت بهداشتی و دفتر توسعه منابع فیزیکی و امور عمرانی و تصویب کمیسیون قانونی برابر شرایط هریک از آیین نامه های موسسات پزشکی و ضوابط و مقررات مربوطه توسط معاونت درمان/ معاونت درمان دانشگاه/ دانشکده.

تبصره ۱: اعطای موافقت اصولی و پروانه های قانونی جهت تاسیس و بهره برداری بیش از یک مرکز به موسس حقوقی خیریه با رعایت نظام سطح بندی خدمات سلامت، تصویب کمیسیون قانونی و ضوابط مربوطه بلامانع می باشد.

تبصره ۲: در خصوص موسسات پزشکی خیریه فعال، ارائه اساسنامه (با درج حیطه فعالیت در حوزه سلامت و ماهیت خیریه موضوع این آیین نامه) و نیز ارائه گزارش عملکرد مالی و سوابق اعضای هیئت مدیره موسسه ضروری است.

تبصره ۳: در موقوفات حوزه سلامت، وقفنامه در حکم اساسنامه و متولی در حکم هیات مدیره محسوب میگردد.
تبصره ۴: به موقوفات حوزه سلامت صرفاً مجوز مرکز درمانی خیریه داده می شود. ضمناً موسسات پزشکی که وقف میشوند، صرف وقفی بودن زمین موسسه، الزامی برای خیریه بودن موسسه ایجاد نمیکند.

ماده ۳- مراکز به لحاظ سیاست گذاری، برنامه ریزی و نظارت مشمول ضوابط و قوانین جاری وزارت و آیین نامه های موسسات پزشکی می باشند.

ماده ۴- نظارت بر عملکرد فنی این مراکز شامل رعایت استانداردهای پزشکی، ضوابط موسسات تشخیصی، درمانی و تعرفه خدمات درمانی مطابق آیین نامه های مربوطه برعهده معاونت دانشگاه/ دانشکده می باشد.

ماده ۵- علاوه بر تخلفاتی که مطابق قوانین و آیین نامه های وزارت و یا آراء محاکم قضایی موجب اخطار، تعطیل، لغو موقت و یا دائم پروانه های تاسیس (بهره برداری) و مسئول فنی می گردد، چنانچه وزارت/ دانشگاه/ دانشکده حسب گزارش معاونت های اجتماعی، معاونت دانشگاه/ دانشکده و سایر مراجع ذیصلاح قانونی تشخیص دهند، امور مالی و نحوه اداره مراکز بر خلاف آیین نامه و تعهدنامه مربوطه بوده و مرکز از حالت خیریه و غیرانتفاعی و عام المنفعه خارج گردیده است، موضوع توسط معاونت درمان دانشگاه/ دانشکده به کمیسیون قانونی احاله گردیده تا در این مورد تصمیم گیری شود.

شماره
تاریخ
پوست

ماده ۶ - نحوه اداره و ضوابط مالی و اداری مراکز بر اساس اصول ذیل خواهد بود :

۶-۱- مراکز موضوع این آیین نامه از نظر مالی باید به نحوی اداره شوند که در هر زمان موسسه بصورت خیریه، غیر انتفاعی و عام المنفعه باشد.

۶-۲- مرکز باید دارای دفاتر قانونی بوده و کلیه امور مالی در آنها درج و اسناد مربوطه در امور مالی مرکز متمرکز و نگهداری گردیده و در مواقع مورد نیاز و در هر زمان در اختیار وزارت / دانشگاه / دانشکده قرار گیرد.

۶-۳- کلیه مراکز خیریه حوزه سلامت می بایست دارای حسابرس رسمی بوده و گزارش حسابرسی و عملکرد مالی خود را باید سالیانه به حوزه مشارکت اجتماعی مربوطه ارائه نمایند.

تبصره ۱: تمدید پروانه های قانونی مراکز منوط به ارائه گزارش حسابرسی و عملکرد مالی آنها می باشد.

تبصره ۲: حوزه مشارکتهای اجتماعی بر عملکرد مالی موسسه و تغییرات اساسنامه (موضوع این آیین نامه)، نظارت مستمر اعمال نموده و گزارش موارد تخلف را به معاونت دانشگاه / دانشکده ارسال می نماید.

۶-۴- تمام واحدها و بخش های مؤسسات پزشکی خیریه اعم از پاراکلینیک و سایر زیرمجموعه جزء لاینفک موسسه خیریه تلقی شده و مشمول ضوابط و مقررات این آیین نامه به لحاظ اداره، مقررات مالی، تعرفه های پزشکی می باشند.

۶-۵- تعرفه های پزشکی این مراکز بر اساس تعرفه های قانونی مصوب هیات محترم وزیران تعیین می گردد.

۶-۶- کلیه مراکز باید دارای واحد مددکاری اجتماعی باشند.

۶-۷- مراجعه کنندگان نیازمند و فاقد بضاعت مالی بر اساس تشخیص واحد مددکاری اجتماعی و در حد توان مالی مرکز از تسهیلات مالی جهت درمان برخوردار خواهند شد.

ماده ۷- این آیین نامه در ۷ ماده، ۹ تبصره به جایگزینی "آئین نامه قبلی تاسیس و اداره مراکز خیریه، بهداشتی درمانی ابلاغی به تاریخ ۸۰/۱۲/۲۵"، تصویب گردیده و از تاریخ تصویب لازم الاجرا است.

دکتر سید حسن هاشمی
وزیر